

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.
Fél évre 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

Hirdetmények:

3 hasábos petítor egyszer
18 fillér, többszöri hírde-
tésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap
szellemi részét illető közle-
mények a szerkesztőséghez
(Wlassics-utca 25. sz.), az
anyag részét illető közle-
mények pedig a kiadóhiva-
talhoz (Ujváros-utca 25. sz.)
küldendők.

Kéziratokat
nem küldünk vissza.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

A biztosítás.

Korunk egyik legszebb és legnemesebb alkotásai közé méltán sorozhatjuk a biztosítási intézményt.

Lehet-e ugyanis üdvösebb feladat, mint a véletlen szerencsétlenség által okozott károk és anyagi veszteségek ellen való védelem, vagy a családfőnek halála esetére a hátramaradottak számára egy meghatározott összeg biztosítása?

Felesleges sok szóval ecsetelnünk a tűz- és jégbiztosítás előnyeit. A mindennapi élet számos, megdönthetetlen okokkal bizonyítja azok előnyeit.

Hány esetben történt meg, hogy a tűz virágzó városok előbb jólétnek örvendett polgárait tette tönkre és a családtagok könnytől ázott szemekkel állták körül romokba dőlt boldogságukat! Egy hosszú élet viszontagsággal teljes küzdelmeinek árán szerzett vagyont semmisített meg gyakran pár pillanat alatt a bősé elem.

S míg a gazda örömtől sugárzó arccal szemléli arany kalászszalet ékes rónaságát: nem egyszer másnap kétségbeesve láthatja azon a jég által okozott pusztítást!

S hány családfő, aki előkelő állást foglalván el a társadalomban, tisztességes munkájával képes jólétet teremteni övéinek, hal el élete delén hirtelen s az özvegy és árvák míg szívet szaggató fájdalmak közt síratják drága halotyjukat: addig más részt megrémülve szemlélik a szükségét, sokszor a nyomort, mely az eddig élvezett jólét után ajtójukon kopogtat.

S midőn mindezek ellen csekély évi díj fizetése mellett magunkat illetve családunkat megvédhetjük: csaknem bünnel határos az a könnyelműség, amelyet mindazok elkövetnek, akik ezen nem várt, azonban nagyon is bekövetkező szerencsétlenség ellen s a mindnyájunkra egyenlően, kikerülhetetlenül megjövő halál esetére magukat illetve családjukat nem védelmezik, főképp ha meggondoljuk, hogy mily csekély aránylag a díj, melyet ebből a célból fizetnünk kell.

Tagadhatlan, hogy a jég-, főleg pedig a tűzbiztosítás hazánkban meglehetősen tért hódítottak olyannyira, hogy ma már alig nevezhető valamire való gazdának, gondosnak pedig éppen nem, aki épületeit a tűz

ellen, természet a jég ellen nem biztosítja; mert a mindennapi élet százával, sőt ezrével szolgáltat rá fényes példát, hogy mennyivel kedvezőbb a helyzete annak, aki az említett elemi csapások ellen magát biztosítja.

Legkevésbé tud azonban körünkben gyökeret verni az életbiztosítás. Pedig ha fontosnak és üdvösnek nevezhetjük a tűz- és jégbiztosítást, annyival inkább annak kell tartanunk az életbiztosítást!

Bármily állásban legyünk, főképp a családfőnek életbiztosítására kiváló súlyt kell helyeznünk.

A gyakorlati élet terén ugyanis elég szomorú adatok igazolják, hogy a családfő halála a családra nézve mindenkor a legfőbb veszteség; mert a családfőben a legtöbb esetben a család kenyérkeresője, fenntartója hal el.

Hol üzletről van szó, mely a családfő elhúnyta után fenn is áll, köztudomású, hogy a családfő elhúnyta káros visszahatással van magára, az előbb talán virágzásnak örvendett üzletre, ha nem is folytonosan, de egy jó időre okvetlenül. Ott meg, ahol a család fenntartását a férj fizetése képezi, kapjon bár a hátramaradott özvegy tisztességes nyugdíjat, jóval kevesebb összeget fog ez mindenkor képviselni, mint amennyi a férj fizetése volt.

S mily jól esik ilyenkor a családra, ha az életbiztosítás címén bizonyos összeghez jut, amellyel az üzletnél beálló pangást vagy a csekélyebb nyugdíjat pótolni lehet, amellyel a család legalább részben megmenekszik az anyagi gondoktól, amelyek egyébként ónsúlyként nehezédvén reá, keservesebb a sors csapásának elszívódása.

Azt szokták az életbiztosításnál ellenvetésül felhozni, hogy ha a családfő sokáig él, a család aránylag kevesebbet kap, mint amily összegre az évi biztosítási díjak — takarékpénztárban elhelyezve — kamatokkal együtt növekednének. Tény, hogy abban az esetben, ha a családfő hosszabb ideig él, így áll a dolog.

Ne feledjük el azonban, hogy míg az évi díjat biztosítás esetén évről-évre pontosan kell fizetnünk: addig — ha nem biztosítunk — igen sokszor az évi díjat saját céljainkra fordítanók. Más részt meg a biztosítás legfőbb célja, hogy ha a sa-

láfő korán elhal, legyen családja biztonságban; míg ha a családfő hosszabb ideig élhet, alkalma kínálkozik munkásság és takarékoság útján családjának jövőjéről a biztosítási összeg felül is részben gondoskodni.

Felmerülhet itt az a figyelmen kívül épen nem hagyható kérdés, hogy melyik társulatnál biztosítsunk.

Ha fontos ez a kérdés a tűz- és jégbiztosításnál, még fontosabb az életbiztosításnál. Míg ugyanis a tűz- és jég ellen évről-évre tehetjük a biztosítást s így könnyen módunkban van elfordulni oly társulattól, mely iránt esetleges veszteségei vagy bűnös üzelvei miatt a közönség bizalma megingott: addig az életbiztosítást ha nem jóhitelű társulatnál eszközöljük, a társulat bukása esetén nemcsak összes befizetéseinket veszítjük el, hanem ha új társulatnál akarjuk magunkat biztosítani, már korosabbak levén, a díjtétel s így vele az évi biztosítási díj is jóval több lesz.

Igaz, hogy ha a társulatok alapszabályaik értelmében járnának el szigorú következetességgel, nem kellene egy társulatnál sem félnünk; mert a társulatok kötelesek az életbiztosítási évi díj egy bizonyos, még pedig mennyiségtani pontossággal kiszámított százalékát díjtartalékképpen évenként félretenni. S ha valamely társulat bármily okból esetleg megbuknék: e díjtartaléknak, amely tulajdonképpen a biztosítottak vagyonaát képezi, meg kellene lenni s ezzel bármely más társulat átvénné folytatólag a biztosítást ugyanazon feltételek mellett, mint amelyek voltak a régi társulatnál; mert a nagyobb kor mellett is kisebb korak megfelelő díjtétel fizetéséből keletkező veszteséget az új társaságra nézve kárpótolja az átvett díjtartalék.

Fájdalom azonban, előfordult már nem egy eset, midőn a díjtartalékot a kellő ellenőrzés hiánya miatt a társulat saját céljaira fordította s így bukásakor a biztosítottakra nézve is elveszett.

Ép ebből az okból óvatosan válasszunk meg a társulatot!

Ne kizárólag azt tekintsük, melyik társulat biztosít legolcsóbban; mert gyakran az olcsóság a biztosság rovására megy. Inkább forduljunk oly társulathoz, mely-

nél talán valamivel többet kell fizetnünk, de ez a többlet fizetés bőven kárpótolva van a biztonsággal, melyet az illető társulat szilárdsága, alapvagyonának, tartalék-alapjainak és díjtartalékainak nagysága nyújt. Vegyük szemügyre az illető társulat részvényeinek árfolyamát is; mert a részvények minél magasabb árfolyammal jegyeztek a tőzsdén: annál nagyobb biztosítékot nyújtanak a társulat szilárdságáról és jó hiteléről.

Cikkünk nem akar reklám lenni egyes biztosító társaságok érdekében, hanem csak buzdítás a biztosítás eszközzésére, más részt figyelmeztetés az óvatosságra, ép ebből az okból neveket nem is említünk.

Mindennek dacára azonban kötelességünknek tartjuk hangsúlyozni, hogy iparkodjunk főképp hazai társulatoknál eszközölni a biztosítást annyival inkább; mert kiváló tekintélynek örvendő, szilárd alapokon nyugvó hazai társulatokkal rendelkezünk.

Emellett óvakodjunk főleg az idegen társulatok ügynökeitől, akik lelketlen eljárásukkal nem egyszer tévútra vezetik a hiszékeny népet s akik tulajdonképen okai annak, hogy a biztosítási intézmény hazánkban oly nehezen tud gyökeret verni.

Politikai helyzet.

A szabadelvű párt hétfőn tartott értekezletén kilenc tagból álló bizottságot küldött ki a párt katonai programjának megállapítása végett, hogy az laboratóriumot azután a párt conferencián tüzetesen tárgyalhassák és a párt végleges megállapodásra juthasson. A bizottságban képviselve van minden egyes árnyalat; tagjai a bizottságnak Andrassy Gyula gróf, Apponyi Albert gróf, Bolgár Ferenc, Hieronymi Károly, Hodossy Imre, Josipovich Imre, Münnich Aurel, Szöll Kálmán és Tisza István gróf.

Ugyanezen az értekezleten Apponyi Albert gróf indítványára elhatározták, hogy a pártnak a minap a chlopyi hadiparancs ügyében hozott határozatát, melyet a pártülésen Andrassy Gyula gróf terjesztett elő, ugyancsak a párt megbízásá-

ból a kedden tartandó országgyűlésen ugyan ő terjeszse elő, amelynek alapján indítványoztatnék, hogy a Ház a miniszterelnöknek a Korona nevében tett nyilatkozatát tudomásul veszi és ennek folytán az ügy további tárgyalását szükségesnek nem tartja. Az értekezlet a tett indítványt egyhangúlag elfogadta s a határozati javaslat benyújtásával Andrassy Gyula gróftól biztat meg.

Ezután Sándor Pál szólalt fel, kijelentve, hogy nagy fontosságot tulajdonítana annak, hogy a párt mielőbb határozott állást foglaljon Körber osztrák miniszterelnöknek ismert nyilatkozatával szemben. Többen hozzászóltak a felvetett kérdéshez, míg utoljára egyhangúlag abban állapodtak meg, hogy a kérdéses ügyben a felszólalás joga a magyar miniszterelnököt illeti, akire reá bízták, hogy Körber beszédéről a képviselőházban akkor nyilatkozzék, amikor azt jónak találja.

A keddi országgyűlésen Andrassy Gyula gróf beterjesztette a szabadelvű párt értekezletén elhatározott indítványt, melyben a Ház kimondja, hogy napirendre tér a chlopyi hadiparancs ügye fölött, mivel a Felség intencióinak alkotmányellenes tendenciát tulajdonítani nem lehet és nem szabad. A beadott határozati javaslatnak kinyomatását és szétosztását elhatározták.

Az ellenzéki képviselők közül többen erősen kikeltek Körber osztrák miniszterelnöknek ismert beszéde miatt s felszólították a magyar miniszterelnököt, nyilatkozzék ebben a kérdésben s az illetéktelen beavatkozást utasítsa erőlyesen vissza.

Erre Khuen Héderváry Károly gróf miniszterelnök felszólalt s a szóban forgó kérdésben megtette nyilatkozatát, mely azonban a Ház nagy többségét nem elégitette ki, mire Kossuth Ferenc indítványozta, hogy a miniszterelnök beszéde tüzessék ki a szerdai gyűlés napirendjére.

A tett indítvány mellett szavaztak nemcsak az összes ellenzéki pártok, hanem a szabadelvű párt tagjai is 15—20 ember kivételével s így megtörtént a parlamentáris életünkben még elő nem fordult az az eset, hogy a Ház a miniszterelnök nyilatkozatát nem vette tudomásul, miből a miniszterelnök a consequentiát levonta s rögtön a gyűlés után táviratilag adta be Ófelségéhez Bécsbe lemondását, majd még az az nap tartott miniszteri tanácsból írásbelileg, szerdán pedig az országgyűlésen szóval jelentette be lemondását, indítványozva az új kormány kinevezéseig az ülések felfüggesztését.

Ó felsége az orosz oárral Mürzstegben vadászaton levén, a politika pár napig szünetel. Ez idő alatt dolgozik a kilences bizottság Szöll Kálmán elnöke alatt a szabadelvű párt katonai programján, ami, úgy látszik, valami simán nem mehet, mert bár kétszer is tanácskoztak órákon át, kevés pozitív eredményre jutottak.

Hazánk ügye a legszánandóbb állapotban van

s várva-várjuk a szabadelvű párt programjának mielőbbi szabatos formulázását, hogy a kijelentő új miniszterelnök ismervén a párt programját, nyíltan feltárhassa Ófelsége előtt, hogy mily nemzeti engedmények mellett remélhető ez idő szerint felelős kormány alakítása.

A Zalavármegyei Hitelszövetkezetek Szövetsége.

A Zalamegyei Gazdasági Egyesület egyik feladatának tekinti a falusi gazdák hitelviszonyainak lehető orvoslását, fájó szívvel tapasztalván ugyanis a falusi nép nagymérvű eladósodását, amelynek legfényesebb bizonyítéka az évről évre óriási mértékben szaporodó jelzálog kölcsön.

E bajnak gyökeres orvoslása a nép józan, takarékos életmódja mellett a lehető olcsó hitelkölcsön, amelyet egyuttal a község vezetői lehetőleg ellenőrizhetnek s elbírálni képesek, valjon az illetőknek a sors esetleges csapásai, vagy célirányos befektetés következtében arra tényleg szükségük van-e?

Ennek a célnak az elérésére szolgálnak a helyesen vezetett hitelszövetkezetek, aminők kapcsolatban az országos központi hitelszövetkezettel, évről évre létesülnek az egyes községekben.

Szükséges azonban a hitelszervezet folytatóságos kiépítése, a községi hitelszövetkezetek részére hitelforrások közvetítése, a megalakult hitelszövetkezetekre való kellő felügyelet és működésüknek ellenőrzése.

Erre a célra szolgálnak a vármegyei hitelszövetkezetek szövetségei, aminők egyes vármegyekben már létesültek s amelyek feladataikat derekasan töltik be.

Ily vármegyei szövetség létesítését tüzte feladatául a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület, amelynek legutóbb Zalaegerszegen tartott közgyűlésén Hertelendy Ferencnek, az egyesület fáradhatlan buzgalmú elnökének, indítványára elhatározták, hogy az évenként Keszthelyen tartatni szokott közgyűléssel egyidejűleg a gazdasági egyesület a Zalamegyei Hitelszövetkezetek Szövetségének megalakítása tárgyában értekezletet tart, amelyre a szövetség eszméjének ismertetésére az elnök megnyerte Pallavicini Ede úrgróft, a somogy megyei hitelszövetkezetek szövetségének elnökét.

Ezt az értekezletet nagy érdeklődés mellett szeptember hó 27-én tartották meg Keszthelyen, a városháza nagytermében Hertelendy Ferenc országgyűlési képviselő és gazdasági egyesületi elnök elnöklése mellett.

Elnök üdvözölvén a nagy számban megjelent közönséget, az értekezletet megnyitja. Ezután Pallavicini Ede úrgróf emelt szót és

TÁRCA.

Kenderesi Magda.

Régen történt, de ma is úgy emlékszem, mintha tegnap esett volna.

Hej! Jobb idők voltak azok; sűrűbb volt a garas, kevesebb a porció. Más idők járnak, fordított világ van ma; a garas ritkább lett, az adó meg mindig több, hordaná el a kánya.

Régen történt biz'a, nem is emlékezném talán reá, ha nóta nem volna róla; ha nem hallanám mindezen este a malom kútnál felvégesi lányok piros ajkáról bús dallamra felhangzani a Kenderesi Magda gyászos történetét, forró, hű szerelmét, siralmas végzetét.

Én még emlékszem rá, sugár termetére, paraszias szemére, meggy-piros ajkára. Bolondult utána három vármegyének java-fiatalja. Édes apja, Kenderesi Miklós uram büszke is volt rája, egyetlen lányára, kedves magzatjára; sokszor emlegette, hogy ninesen a királynak annyi ékekinese, amiért cserélne. Nem is szorult rája. Van egy 60 köblös földje a határban, szőlője, meg kertje, csinos kis tanyája; a faluban a templom utcában zöld zsalugáteres szép zsindeyes háza és mindenekfelett legkedvesebb volt neki leánya. Nem is volt módosabb ember a faluban, mint

Kenderesi Miklós gazda, de rátartóbb se. A feleségét régen sírba tette, de nem házasodott újra, félt, hogy nem jól bánna Magdával az új asszony; mostohát meg nem akart túrni a portáján. Mégis mindig építetett, mint akinek kiesi a háza, nem fér el benne; vagy vár valakit.

Várt is, várta Kenderesi Miklós uram az új vőt, annak építetett urasabb házat, magasabbat, divatosat. Mert úri ember lesz az új vő, nadrágos ember, másként el nem nyeri a Kenderesi Magda kezét. Holmi parasztleánynek felkopik attól az álla; álmában se merjen arról ábrándozni, hogy Kenderesi veje lesz. Így sütté-főzte legalább Kenderesi Miklós uram és lelki szemével már látta is az új vőt, Bérei Kálmánt, a falu pennáját.

Afféle nemes volt a megáhitott vőnek való, különben pedig segédjegyző a falu házában. Csapta a szelet Kenderesi Magdának anugy gavallérosan, (gazd' uram biztatta) de Isten tudja, nem akart fogantatja lenni, nem húzott hozzá a leány szíve, éppenséggel nem. Kenderesi Miklós uram avval biztatta magát, hogy majd összeszoknak, de bizony nagyot nézett, mikor Kenderesi Magda szemébe vágta a nadrágos kérőnek, hogy akár milyen kényes-fényes, biz ő ki nem állhatja az urfit és ő utána ne járjon, mert ugyis tudja, hogy csak a pizíért szereti.

* * *

Késő volt már, Darvason széltebe beszéltek, hogy a fiatal jegyzősegéd elveszi a gazdag parasztleányt.

Tudta ezt már minden veréb, Farkas Jóska-nak is meg kellett tudnia, ha akarta, ha nem. Nem is csinált belőle sok teketóriát, felvette a piros pitykés lajbit, meg az ünneplő ujjasát, fejébe nyomta a kalpagot és beállított Kenderesi uram curiájára.

— Adjon Isten!

— Fogadj Isten Jóska, mi járatban vagy, mi jót hoztál?

— Röviden elmondom nemzetes uram, hogy mi dologba járok, ha jó szívvel lesz irántam és meghallgatja, — válaszolt Jóska.

— No csak szaporán!

— Hallja meg hát gazd' uram, hogy mi végből jöttem, nem másért, minthogy feleségül kérjem Magdát.

De már erre Kenderesi nramat elfutotta az epe és csak nehezen tudta magát visszatartani, hogy ki ne dobja az alkalmatlan kérőt, küzdött magával, de nem tudta megtalálni a helyes választ, végre is avval vágott vissza:

— Hallod-e öcsém! Eridj haza, feküdj le, ha részeg vagy és tudd meg, hogy Kenderesi Miklós gazda nem adja szőga embernek a leányát.

Lángvörös lett a Farkas Jóska arca, tűzbe

beszél a hitelszövetkezetek szövetségének fontosságáról és szükségességéről.

Utána szót emelt *Jantsits* Endre, a somogy-megyei hitelszövetkezetek szövetségének ellenőre és ismertette egész részletességgel a szövetséget a somogy-megyei hitelszövetkezetek szövetségének alapszabályai nyomán.

Az értekezlet mindkét előadót nagy figyelemmel hallgatta és Gaál József keszthelyi főgimnáziumi tanár javaslatára mindkét előadónak hála köszönetét nyilvánította.

Egyben nagy lelkesedés mellett egyhangulag elhatározta az értekezlet, hogy a zalamegyei hitelszövetkezetek szövetségét megalakítja s elnökévé *Hertelendy* Ferenc országgyűlési képviselőt kérte fel, aki engedve a feléje irányult megtisztelő bizalomnak, az elnökséget elfogadta.

Ezután az elnök részéről föltett kérdésre az értekezlet kimondotta, hogy a szövetség megalakítását a Zalamegyei Gazdasági Egyesületre bizza, amely egyesület Zalaegerszegre, a vármegye székhelyére, fog a szövetség megalakítása végett gyűlést egybehívni; addig is az elnök az országos központtal érintkezésbe lép s az alapszabálytervezet egybeállítására iránt a szükséges intézkedéseket megteszi úgy, hogy az alakuló gyűlésen a tervezetet tárgyalás alá lehessen venni.

Népkönyvtárak és népolvasmányok.

A tél népünk életében elveszett időszak.

A meglevőt emésztve, semmit sem produkálva, sőt fájdalom, igen sokszor tivornya és tékozlás között telnek a hosszú téli esték.

Látva a tespedést, ismét és ismét felmerül a népkönyvtáraknak és népolvasmányoknak kérdése.

Miért nem használja fel a nép üres idejét hasznos művek olvasásával? Miért van az, hogy a magyar ember annyira idegenkedik a könyvtől, a betűtől?

Ha a nagy munkaidőben nem is, de télen ráérne olvasni. Miért nem teszi?

A magyar ember könyvre nem ad pénzt. Pálincás bolt minden utcában van, míg könyvkereskedés vármegyénként alig akad kettő-három.

Bejárhatjuk a falvakat, amíg a nép hajlékai-ban egy-egy családi könyvtárra bukkanunk, holott minden valamire való házban kellene lenni egynéhány jó könyvnek, amelyeket a családtagok haszonnal használhatnának!

Hány gazdag polgár van, aki irodalomra egyetlen fillért sem ad ki!

Népünknek nem kell semmiféle nyomtatott betű, kivéve a kalendáriumot, amelyből a legolcsóbbat, tehát a legrosszabbat veszik polgársaink.

Kis nép vagyunk! Létünk attól függ, hogy

égett a haragtól szeme, de nem válaszolt. Sarkon fordult, az ajtó felé tartott; kimenőbe meg nem állhatta, hogy félvállról, csak úgy foghegyről vissza ne szóljon:

— Isten áldja Kenderesi uram, megfogadom a szavát, hazamegyek, kialszom a mámoromat, de jussom eszébe, hogy én mondtam és esküt teszek rája, hogy senki másé, enyém lesz a lánya.

És azzal odahagyta a szobát.

Az utcaajtóban találkozott Magdával, jött a felső bótból. Hirtelen megfogta a leány kezét és halkan sugta:

— Jere le estére, első harangszóra a fűzesbe a nagy odvas fához.

— Várlak!

Kenderesi Magda a fejével intett és besietett a kis kapun.

* * *

Este van . . .

Mély csend a faluban, alszik minden ember; dolgozott — most pihen.

A hold világa árnyékot vet egy sugár termetre, amint elfordul a falu végén le a Tisza felé.

A kakasos toronyban megkondul a harang — estimára. Kenderesi Magda meggyorsítja lépteit. Jól ismeri a járást, a nagy fűzfánál letér balra egy mellékösvényre; így hamarabb éri az od-

tudunk-e műveltségben, előrehaladásban lépést tartani a civilizált nyugattal?

Mindenki meg van győződve, hogy tudnánk, ha akarnánk. Mert a magyar ember ritka tehetséggel van megáldva: eszes, okos faj. De mit ér az, ha holt tőke; ha nem fejlesztjük, nem értékesítjük? Erőszakkal hiába akarnók kényszeríteni, hogy forduljon a műveltség forrásaikhoz: a könyvekhez. Rá kell tehát szoktatni a népet a könyveknek, az olvasásnak a szeretetére!

Hogyan?

Iskolai- és népkönyvtárakkal! Állítani kell minden iskola mellé népkönyvtárat, amelynek példányait a gyermekek haza hordhassák olvasás végett!

A könyvtár szép képes könyvei és hasznos népies iratai otthon, a családi körben is érdeklődést keltenek. A szülők szívesen lapozgatnak a könyvecskében, sőt elolvassák; vagy ami még jobb, gyermekükkel felolvastatják.

Ekkép terjed az olvasási kedv. A könyvtár kötetei megteszik vándorútjokat a családok között és már most a jelenben is hatással vannak az általános népműveltség terjesztésére.

Az eredmény különösen a következő generációban mutatkozik szemmel láthatólag.

Az iskolába járó gyermeket ugyanis már zseni korában rá szoktatjuk a könyvek szeretetére, az olvasásra. A tanító ugyanis a legalsóbb osztályú gyermekeknek kezdi meg a könyvek kiosztását. Aki jól tanul és jól viseli magát, az jutalmul egy képeskönyvet kap kiolvasás végett. Így az egész iskoláztatása alatt folytatva a könyvek kiosztását, lehetetlen, hogy a kívánt eredmény megközelítő ne legyen!

A gyermek iskoláztatásának ideje alatt rá szokik a könyvtár szebbnél szebb példányainak olvasgatásával a jó könyvek szeretetére. A könyvek, a könyvtár iránt bizonyos tisztelet támad benne, mivel mintegy jutalmul kapta ki a jó könyveket. Ha elvégezte iskoláit, akkor is meg lesz neki engedve, hogy el-eljárjon az iskolába egy-egy jó könyvért, amelyet a tanító szívesen kikölesönöz a népkönyvtárból. Eszerint az elemi iskola első osztályától kezdve a sárga folyton nyitva áll az iskola mellett szervezett könyvtár mindenki előtt.

Ez a könyvtár a műveltségnek, a haladásnak a tüzhelye, éltető forrása lesz. A nép általa a legjelesebb művekhez ingyen jut és ekkép megkedveli, megszereti az irodalmat. Lelki szemei felnyílnak, önérzete feltámad, hogy önjeléből is támogassa a nemzeti irodalmat és művészetet. Az egyes emberek is fognak pénzt adni könyvekre. A jobbmóduak nemes törekvésüknek tekintik, hogy jó művekből ők is állíthassanak családi szentélyükben egy kis könyvtárat.

Semmi sem látszik azért sürgősebbnek, mint hogy a népiskolákban felállítsuk a népkönyvtárakat!

vast. Farkas Jóska ott áll már a vén csonka fűzfán panyókára vetett cifra rózsás szűrbe.

— Isten hozott Kenderesi Magda.

— Magam is igyekeztem, miért hívtál kelmed?

— Ma van esztendeje, hogy itt a fánál meg esküdtél nekem, hogy az enyém leszel, tartod-e szavad, nem kényszerítetek.

— Az Istenért, miért beszél így kelmed, tudja, hogy szeretem.

— Szeretsz?! Jó, ha szeretsz, légy enyém, kövess, jer velem oda, ahova én megyek.

Farkas Jóska elindult lefelé a fűzesbe, intett Magdának, hogy kövesse. Szó nélkül ballagtak egész a Tiszáig.

Kicsi lélekvesztő állt előttük kihuzva a partra. Némán beleültek, régen is így szokták; el-el ladikáltak holdvilágos este szerelmesen, galambmódra, turbékolva, dallikózva lefele a vizen — egész a malomig.

Másképen történt most, a kezdet se olyan volt. Felfelé evezett Farkas Jóska és mint távolabb, messzebb a davarasi parttól. Mintha az esze se lett volna a helyén, egyenesen a Turi Kata örvénynek tartott.

Farkas Jóska törte meg a csendet:

— Nem is kérdelek Magda, hova evezek?

— Minek is kérdeném? Megmondtam kelmednek, szívesen követem bárhova, bármibe; megmondtam ezerszer, igazán szeretem.

Az iskola hatóság, a községi ügyek vezetői kövessenek el mindent, hogy ezek a közhasznú intézmények mielőbb létesüljenek!

Legyenek a néptanítók az ügynek lelkes bajnokok! Hiszen az ő népszerűségük, az ő tekintélyük növekszik azzal, ha a nép a népkönyvtár által egész életén át összeköttetésben marad az iskolával.

A népkönyvtáraknak a folállítására nem oly nehéz feladat, mint első tekintetre látszik. Csak a kezdetnek a kezdetén kell átesni! Ha az első alap megvan, könnyű azon tovább fejleszteni az intézményt.

Csak kezdeni kell! A kezdésre legalkalmasabb a téli időszak! Üljenek össze, beszéljék meg a dolgot a községek, az iskolák irányadó férfiai és mit se habozva, létesítsék ezt a hasznos intézményt!

Gondolják meg, hogy a nemzeti közművelődés-ügynek mily óriási szolgálatot teszünk azzal, ha a népiskolák mellett népkönyvtárakat szervezünk. Fel tehát a munkára! Öltön testet az ige!

A Zalamegyei Gazdasági Egyesület közgyűlése.

A Zalamegyei Gazdasági Egyesület szeptember 27-én Keszthelyen a városháza tanácstermében *Hertelendy* Ferenc egyesületi elnök elnöklésével népes közgyűlést tartott.

Elnök üdvözlőlvén a nagy számban megjelent egyesületi tagokat, a közgyűlést megnyitja és indítványozza, hogy az új alapszabályokban biztosított jogánál fogva tetéleni a püsztaszentgyörgyi dr. Darányi Ignác val. belső titkos tanácsost, aki, mint földművelésügyi miniszter. a gazdaközönség érdekeit oly melegen támogatta, az egyesület válassza meg tiszteletbeli elnökévé. A közgyűlés az indítványt nagy lelkesedéssel elfogadta s elnök azt közgyűlési határozattá emelte; egyben elhatározta a közgyűlés, hogy a megválasztásról szóló diszoklevelet az egyesület elnökének vezetése mellett küldöttségileg adja át a megválasztott díszelnöknek; az egyesület tagjai felkéretnek, hogy amennyiben a küldöttségben résztvenni óhajtanak, az egyesület titkáránál szíveskedjenek jelentkezni.

A Szombathelyi Mezőgazdasági takarékpénztár és hitelbanknak az egyesület tagjai részéről a múlt évben a soproni katonai élelmezési raktár számára elvállalt zab és rozs szállítására vonatkozólag történt elszámolása beterjesztetvén, a közgyűlés azt tudomásul veszi; nevezett hitelbankkal az egyesület a folyó évi szállításokra vonatkozólag is a szerződést megkötöti és erről az egyesület tagjait mihez tartás végett értesíti.

Elnök jelenti, hogy az egyesület módosított alapszabályai szentesítést nyertek, amit a közgyűlés tudomásul vett.

— Hazudik a nyelved, Kenderesi Magda!

— Isten a tanum, igaz amit mondok.

— Hazudol, nem szeretsz, nem is szerettel soha. Mi is volna rajtam szeretni való, hiszen fájnabb is, csinosabb is a jegyző úr. Ő vagy azt hiszed, nem tudom, amit mindenki tud, hogy maholnap jegyzőné ténsasszony lesz belőled. Hitzegő, gyatra vagy, ámfottál, esaltál, hejh' de nem esalsz tovább.

Két izmos kar mélyen vágta az evezőt a vízbe, hatalmas locesanás; haladt a sajka, alig volt már pár lépésre a Turi Kata örvénytől.

Órült ez a ember, hogy még most se tér ki a biztos halálnak, csak halad előre. Lázba égett a arc, szája tajtékot vert, örülten sziszegte:

— Nem is véded magad, Kenderesi Magda jegyzőné asszonyság?

— Nem védem magamat, nincs is rá szükségem. Kiadtam az utját nyíltan a jegyzőnek, hogy nem leszek az övé. Meg mondtam kelmednek sokszor, hogy szeretem és magáé leszek apám ellenére.

A csónak előbbre suhant a vizen, ott állt már a halál küszöbén . . .

— Igazat beszélsz, vagy álmodom Magda? Kiadtad az utját nyíltan a jegyzőnek, feleségem leszel apád ellenére? . . . Igaz lenne mindez? . . .

A hatalmas ember megragadta az evezőt, élni,

Előterjesztettek az ujonnan alakult nagykanizsai gazdakörnek alapszabályai, melyeket a közgyűlés egyes pontok módosítása végett a gazdakörnek visszaküld.

Olvastatták a második országos szőlészeti és borászati kongresszus elnökségének átirata, melyben az egyesületet megkeresi az iránt, hogy a kongresszus által elfogadott javaslatokhoz hozzájárulni és annak támogatása végett felterjesztést intézni szíveskedjék. A kongresszus részéről javaslatba hozott módosítások: a) a boritaladó 50%-ra szállíttassék le s tétessék egyenlővé az egész országra, valamint Horvátországra nézve; b) a bortermelőket mentse fel az állam a házi szükegletre felhasznált bor megadóztatása alól; c) az 1892. évi VI. t.-c. az a rendelkezése, hogy a boritaladó és fogyasztási adó bérbe adható, töröltessék; d) a boritaladó kezelése lehetőleg a községek ruháztassék és ahol ez keresztül nem vihető, kezelje az állam. A közgyűlés ezeket a javaslatokat elfogadta s azok érdekében feliratilag keresi meg a földmivvelési és pénzügyminisztert, valamint a képviselőházat.

A Trencsénmegyei Gazdasági Egyesület feliratilag kérte, hogy egyesületének tisztviselői a székhelytől Budapestre és vissza, valamint a vármegye területén a vasuton ingyen utazhassanak s az egyesület levelezéseit portómentesen végezhesse s megkereste a társegyesületeket, hogy ugyanez érdemben a maguk részéről is intézzenek feliratot. A közgyűlés az átiratot helyeslőleg tudomásul vette és ugyanily irányban felterjesztést intéz a kereskedelemügyi miniszterhez.

A Pozsonymegyei Gazdasági Egyesület megkereste átiratban a társegyesületeket, hogy a jelenleg fennálló, káros politikai viszonyok mielőbbi megszüntetése tárgyában intézzenek feliratot az országgyűléshez. Tekintve, hogy a gazdasági egyesület, mint ilyen, működési keretében a politikát nem foglalta, a közgyűlés az átiratot egyszerűen tudomásul vette s afelett napirendre tért.

Bartalos István földbirtokos jelentkezése folytán az egyesület rendes tagjai közé felvétetett.

Több folyó ügy elintézése után elnök megköszönte a tagok érdeklődését s a közgyűlést bezárta.

Hírek.

Deák Ferenc emléktábla. Deák Ferenc születésének századik évfordulója alkalmára a nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör a város közönségének hozzájárulásával Teles Ede szobrászművésszel elkészítteti a haza bölesének dombozművét, érebe öntött emléktábláját s azt október hó 18-án leplezi le. A leplezési ünnepélyen az összes helyi egyesületek és intézetek testületileg vesznek részt. A megnyitó beszédet Csóti Márk főgimnáziumi tanár, a kör irodalmi szakosztályának elnöke, tartja, az emlékbeszédet Szalay

menekülni akart; izmos karjain kidagadtak az erek, végső erejét megfeszítve küzdött az árral.

— Élni, élni! susogta és még egyszer indult haroba a halál ellen.

A Turi Kata örvény szélő fodra megkapta a könnyű sajkát, berántotta az örvény közepébe és akik az imént még kacérkodtak a hallállal, kétségbeesve menekülnének, de hasztalan.

Borzalmas jajt halk sikoly követ, utánna csend, méla halotti csend.

* * *

Simon Véra néni akit talál, mindenkinek elmondja, hogy nagy ujság van a faluban, Farkas Jóska virradóra négyfogatos hintón elszöktette Kenderesi Magdát. Tulajdon szemével látta, hogy a kúrei országútnak tartottak.

Felvégési lányok úgy éneklük, hogy a szerelmek a Tiszának mentek. Szent András éjjelén ott látni őket a tulsó part hosszában, dalolva, csolnakon.

Csak a mindentudó szőke Tisza hallgat, hiszen megőrzi a szenvedő szívek titkát; csendben, lomhán, méltósággal hömpölyög tova.

Sándor, az állami elemi iskola igazgatója s a »Zala« felelős szerkesztője, a záróbeszédet pedig Horváth György főgimnáziumi igazgató, a kör elnöke, fogja tartani. Az ünnepélyre dr. Ulrich József főgimnáziumi tanár által irt ódát Kopácsy György főgimnáziumi tanár fogja előadni.

A vármegyei közigazgatási bizottság dr. Janakovich László gróf főispán elnöklésével szeptember hó 30-án a vármegyei ház nagytermében rendkívüli ülést tartott, amelynek egyetlen tárgyat a f. 1903. év végével lejáró megyei kavicszállítás kiadására nézve a versenytárgyalás módozatainak megállapítása képezte, miután a bizottság a szeptember havi rendes ülésén már elhatározta, hogy írásbeli és szóbeli versenytárgyalást tart mindegyik járás székhelyén. Lányi Kálmán, az állami építészeti hivatal főnöke, előterjesztette a versenytárgyalásra vonatkozó részletes feltételeket, amelyeket némi módosítással a bizottság elfogadott s megbizta az államépítészeti hivatal főnökét, hogy a most már véglegesen megállapított részletes feltételek alapján a versenytárgyalást hirdesse ki a közösen megállapított határnapokra.

Exhumálás. Kisfaludy Sándor végakarata, hogy halála után nevelje, Szegedy Rozával, egy sírban nyugodjék, a napokban megvalósult. A nagy költő születési helyén, Sümegen, ez irányban megindult mozgalmat szeptember 26-án valósították meg, amely napon az e célra választott bizottság Szegedy Roza koporsóját felbontatta, maradványait érckoporsóba tette s a Kisfaludy Sándor szobra alatt levő sírboltba, nagy kölönk koporsója mellé helyezte. A kegyeletos aktusról a kiküldött bizottság jegyzőkönyvet vett fel.

Nagykanizsa r. t. város képviselő testülete Vécsy Zsigmond polgármester elnöklésével tartott ülésén felolvasták a Deák Ferenc ünnepélyt rendező bizottság javaslatát, mely szerint — tekintettel az október 17-én tartandó vármegyei ünnepségre — Nagykanizsán az ünnepség október 18-án lesz; az emlékbeszédet Remete Géza városi képviselő tartja; a díszközgyűlésen elhatározzák Deák Ferenc arcképének lefestetését a díszterem számára és 5.000 koronás tanulmányi alapot létesítenek. — A legtöbbadót fizető városi képviselők névsorának egybeállítására bizottságot küldtek ki. — A nagykanizsai szeszfinomító gyártelep céljaira további 800 □-öl területet ingyen átengednek. — Ezután több behajthatatlan községi pótlék tartozás törlesztésére nézve elfogadták a tanács javaslatát.

Halálozás. Várbogyai Bogyay Aurél csabrendeki földbirtokos, a csabrendeki takarékpénztár igazgatósági tagja, szeptember 28-án életének 45-ik évében Csabrendeken elhunyt. Nagy részvét mellett helyezték holttestét örök nyugalomra a csabrendeki családi sírboltba. Béke poraira!

Orvos kinevezés. A vármegye főispánja dr. Harómy Ferenc gyakorló orvost a nagykanizsai városi közkórházhoz segédorvossá nevezte ki.

Alsólendvai képviselő testülete az 1904. évre szóló költségvetését 9.633 K 73 f bevétellel, 21.599 K 37 f kiadással s így 11.965 K 64 f fedezetlen hiánnyal irányozta elő, melynek fedezésére a földadóra 14³/₁₀%, a többi egyenes adónemre pedig 28²/₁₀% községi pótléket irányoztak elő. — A községi eljáráságot utasították, forduljon a földmivvelésügyi miniszteriumhoz ingyen faesemetékkért a faiskola részére. Mivel az ovoda részére alkalmas helyiséget a városban jelenleg nem kapnak, ideiglenesen erre a célra a jelenlegi városi tanástermet adják át. Végül elhatározták, hogy vármegyénk nagy szülöttének Deák Ferencnek születése századik évfordulóját október 17-én a város megünnepeli s megállapították az ünnepség programját.

Bíráló tag. A földmivvelésügyi m. kir. miniszter Farkas Sebestyént, a keszthelyi gazdasági tanintézet főkeresztjét, a Szatmáron rendezett kertészeti kiállítás bíráló bizottságának tagjává nevezte ki.

Szerkesztő változás. Veszprémmegyei szerkesztője gelsei Biró Zoltán jónévi ujságíró lett. Az eddigi felelős szerkesztő: dr. Spitzer József ügyvéd, a lap főszerkesztője lett.

Deák Ferenc tanulmányi ösztöndíj alapra a múlt héten a következő adományok folytak be: Báró Hornig Károly veszprémi püspök 2000 K, Fehér Ipoly pannonhalmi főapát 200 K, gróf Batthyány József, gróf Batthyány Ernő, Nagykanizsai zalamegyei gazdasági takarékpénztár

100—100 K, Alsólendvai takarékpénztár 50 K, Fuss Nándor, Trsztyánszky Ödön, Árvay Lajos, Hangay Géza, Odor Géza, Szanveber József 10—10 K, dr. Zarka Zsigmond 6 K, Talabér László, Alsólendvai főszolgabíró gyűjtése 5—5 korona.

Áthelyezés. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter Tallér Ferenc losonci posta- és táviró-tisztet a keszthelyi m. kir. postahivatalhoz helyezte át.

Polgári leányiskola Tapolczán. A tapolczai állami polgári fiúiskolai gondnokság legutóbbi gyűlésén szóba hozták a polgári leányiskola felállításának szükségességét és elhatározták, hogy október hó végével a szülők bevonásával anketet tartanak, amelyen megbeszélnek a további teendőket.

Iparkiállítás Nagykanizsán. A nagykanizsai ipartestület Geizl Viktor testületi elnök elnöklésével szeptember 27-én tartott látogatott gyűlésén elhatározták, hogy Nagykanizsán iparkiállítást rendeznek. Ha a kötelező jelentkezések kellő számban fognak beérkezni, megalakítják a végrehajtó bizottságot. A kiállítást Révész Lajos szerkesztőnek indítványára terményvásárral kapcsolják össze s ennek rendezésére a Nagykanizsa és Vidéke Gazdakört és a Kereskedők Társulatát kéri fel. Halvax Frigyes városi tanácsos és iparhatósági biztos indítványára az értekezlet Révész Lajos szerkesztőt kérte fel az írásbeli teendők ellátására, aki erre az ipartestületi jegyzőnek segédlete mellett vállalkozott is. A kiállítást a jövő év szeptember havára tervezik.

Uj tanító Cserszegtomajon. A cserszegtomaji községi elemi iskolai iskolaszék Takács Imre járási főszolgabírónak, mint a közigazgatási bizottság által kiküldött elnöknek, elnöklésével tartott ülésén öt pályázó közül Csonka József okleveles tanítót választotta meg az iskola tanítójává.

A Zalaegerszegi kereskedő ifjak önképző egylete Deák Ferenc születésének századik évfordulóját október 18-án délután 3 órakor üli meg a Kummer kávéház emeleti nagytermében. Az elnöki megnyitót Schütz Frigyes másodelnök tartja, Sipos Ernő, Eisner József szavalnak, az ünnepet méltató beszédet Kardos Jenő joghallgató tartja, a zárót pedig Neumann Albert egyesületi titkár.

Tanítóválasztás. A sümegi róm. kath. iskolaszék az elemi iskolánál üresedésben volt tanítói állásra 52 pályázó közül Németh József sümegi születésű, kondorfai tanítót választotta meg.

Jóteknycélú műkedvelői szini előadás. A zalaegerszegi iparos ifjuság önképző egylete javára az „Arany Bárány“ szálloda dísztermében ma (f. hó 4-én) műkedvelői szini előadás lesz. Szinre kerül „A titok“ című eredeti népszimű dalokkal és táncokkal 3 felvonásban, írta Zachariásné Kallós Ilona. Helyárak: Középpáholy 8 K, oldalszék 2 K 40 f, körszék az I—IV. sorban 2 K, V—VIII. sorban 1 K 60 f, következő sorokban 1 K 20 f, állóhely 80 f, karzat 40 f. Jegyek válthatók d. e. 9 órától 12-ig és d. u. 2 órától az előadás megkezdéséig az „Arany Bárány“ szállóban a pénztárnál. Az előadás 8 órakor kezdődik és az előadást táncmulatság követi.

Köszönetnyilvánítás. A salomvári önkéntes tüzoltó testület által szeptember 27-én rendezett jóteknycélú táncmulatságon felülfizettek: ifj. Eitner Sándor 10 K, Vinhoffler Dezső, Stachó István 5—5 K, Szalay János (Zalaegerszeg), Mesterházy Endre, Nagy József, Szabó Zsigmond 2—2 K, Farkas István jegyző 1-40 f, Horváth Antal, Varga Mihály, Gaál János, Varga József 40—40 f, Kiss Ferenc 20 f. A szíves felülfizetőknek az egyesület nevében hálás köszönetét fejezi ki Takács József tüzoltó egyesületi pénztáros.

Ipariskolák egyenrangúsítása. A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök a kultuszminiszterrel egyetértőleg valamennyi törvényhatósághoz kibocsátott körrendeletében az állami felsőipariskolákat és a budapesti állami felső építő ipariskolát oly intézeteknek jelentette ki, melyek az egy évi önkentességi kedvezmény tekintetében, valamint az 1883. törvényeikkben meghatározott köztisztviselői minősítés szempontjából kijelölendő állásokra nézve a törvényes minősítés tekintetében a középiskolák, nevezetesen a főgimnáziumok és főreáliskolák végzettségével egyenlő ranguaknak tekinthetők és ennélfogva a középiskolákkal egyenragu tanintézetek közé sorozhatók.

Uj gazdasági szaktanár. A földmivelségi miniszter *Barna* Balázst, a csáktornyai állami tanítóképző intézethez beosztott gazdasági tanintézetet segédtanárt, a kolozsvári gazdasági tanintézethez helyezvén át, a csáktornyai állami tanítóképző intézethez *Szente* Dezső földmives iskolai segédtanítót osztotta be, akit Zala- és Vasvármegyéek területére a gazdasági szaktanári teendők ellátásával megbízott.

Rendezik a Deák-teret. A készülő Deák ünnepély alkalmából díszítik a Deák-teret. A régi léckerítés helyett osinos vasrács készül. A teret szépen rendezik, tájkát kavicsozzák, egyengetik. A tanács felhívást intézett a lakossághoz, hogy a városi építkezési szabályrendelet értelmében a házaknak az utcára néző falait javíttassa ki s azokat, amelyek ütöttek — kopottak, festessék be. Szóval minden téren látszik, hogy ünnepségre készülünk. Remény van arra, hogy sok vidéki jön ezen alkalomra városunkba s illő hogy ekkorra városunk külseje csinos és tisztaság tekintetében kifogástalan legyen.

Iparosok szabad választási joga. A kereskedelemügyi miniszter körrendeletet bocsátott ki a törvényhatóságokhoz, amelyben kimondja, hogy az ipartestület kötelekbe tartozó iparosokat alkalmazottjaik biztosítójánál a kerületi és betegsegítő pénztár között szabad választási jog illeti meg.

A posta- és távirtda növendékek felvételére vonatkozó pályázat határidejét f. évi október hó végéig meghosszabbították és a már közölt postatávirtda hivatalokon kívül a bonyhádi, dombóvári, dunaföldvári, marczali, nagykanizsai 2. szám, paksi, szigetvári, villányi posta- távirtda hivataloknál fog egy-egy és a keszthelyi postahivatalnál egy második, hat elsőosztályu postamesteri egyesített hivatalnál pedig szintén egy-egy növendék november 1-től kezdődőleg ki képeztetni. Továbbá felvilágosítással a kir. postahivatal szolgál.

Inségesek gabonája. Az 1902. évi jégverés által sújtott göcseji népnek a földmivelségi miniszter adta a szükséges vetőmagvat azzal, hogy a községek az 1903-ik évi termésből tartoznak azt visszatéríteni. Az inségesek ebbeli kötelezettségüknek, mely f. évi október végével vált volna esedékessé, nem voltak képesek megfelelni. Vármegyénk alispánjának felterjesztésére a miniszter a 18.166 K 42 f vételár kifizetésének határidejét 1904. évi október hó 31-ig meghosszabbította.

Agyonrugta a ló. Szollaries Mihály dobronaki lakos a szeptember 22-iki szentilonai vásárról földijének, Horváth Sándornak, a kocsiján akart hazamenni, hanem Réthátnál tovább nem jutott. Ugyanis, mikor Horváth Sándor a vásár után a lovait befogta, ismervén egyik lovának rugós természetét, úgy jó félre állva akasztotta az istrángot a kocsihoz, mit Szollaries látva, a lóhoz ugrott, s elkáromkodva magát, „hogy még ilyen rossz lótlól is lehet félni?“, a lovat meg rugta. A ló erre visszarugott és Szollariesot hasba találta. A rugást a kérkedő eleinte fel sem vette s nyugodtan indultak hazafelé. Réthát közelében Szollaries rosszulról panaszkodott, mire társai Rétháton Mihalecz Jakab lakásán a kocsiról letették s orvosért küldtek. Mielőtt azonban a küldönc elindult, a szerencsétlen ember agyrázkódás és belső elvérzés következtében meghalt.

Halált okozott töltény. Varga József 20 éves sümegi kocsis valahogy egy katonafegyver töltényéhez jutott. A vak töltésből előbb kivette a puskaport, azután próbálta elsűtni, de a kapszli nem sült el. Erre egy fatörzsbe egy vasszeget vert, erre rátette a töltényt és ráütött. A töltés most elsült, a hüvelyt darabokra szórta szét s egy szilánk belőle a szegény fiatal legény hónaljába furdott, ahol átütötte a vastag ütőerét úgy, hogy a vér erős sugárban szökött ki. Kivitték a kórházba, ahol azonban egy óra múlva meghalt.

Bélyeg-kereskedés. Az elmúlt hetekben Budapesten nagyobb bélyeglopások történtek; helybeli rendróságunk óvintézkedéseket tett, hogy meggátolhassa az itteni értékesítést illetve kézre keríthesse a tetteseket, ha esetleg erre felé rándulnának. E részen aztán jó fogást csinált, mert kiderült, hogy egy kisebb rangú közhivatalnok már mintegy 3—4 év óta üzi a bélyeg árusítást s az utóbbi időben olyan nagy mérvben, hogy 1000 koronán felüli összeget tett ki, amit 3—4

helybeli bélyegárusítónak eladott. Miután a bélyegek hol szerzését elfogadható módon nem igazolta, le is tartóztatták, de a törvényszék vádтанácsa szabad lábra helyezte, azonban ellene a további vizsgálatot elrendelte, míg a nyomozást ellene továbbra is a rendőrkapitányság folytatja.

Ismeretlen öngyilkos. A budapesti rendőrség távirati értesítése szerint ott szeptember hó 28-án egy 50—55 év körüli, gyenge testalkatu, barna haju és őszbevegyült barna bajuszu férfi öngyilkos lett. Kalapjába »Heincz János, Zalaegerszeg« itteni kalapos cégjelzése, gatyájában pedig K. J. betűjelzés volt; pepita nadrágot, fűzős cipőt s téli kabátot találtak a hullán. Az öngyilkos kiléte eddig megállapítható nem volt s valószínűnek látszik, hogy Zalaegerszeg vidékéről való lehet. A rendőrkapitányság ez uton is felkéri a közönséget, ha netán tudnának az egyén kilétére felvilágosítást adni, úgy azt szóval vagy írásban közöljék hivatalával.

Lopás. Farkas József nyögéri lakos e hó 2-án a heti vásáron járlat-levelet akart váltani s e közben állítása szerint kilopta zsebéből ismeretlen tettes 770 koronát tartalmazó pénztárcáját. Nincs kizárva azonban az sem, hogy úgy vesztette el a vásár alatt. A nyomozás folyamatban van.

Tyúk lopás. Simonffy Jánosné jákum-utcai lakostól egy tyúkot, Hoffmann Lajosné major-utcai lakós kárára egy ludat lopott el ismeretlen tettes a lefolyt héten.

Tolvaj vándorló. Weinisch János bécsi kefékötő segéd Gallé Pál állatorvos lakására belopózva onnét egy pár cipőt ellopott. Kézre kerülvén, kiolconcoltatott a városból.

Öngyilkosság. Hoffmann Gyuláné született Tala-bér Rozália Zsák-utcai lakos, kőmives neje, még szeptember 25-én eltűnt lakásáról s azóta vissza sem tért. E hó 1-én reggel találtak meg hulláját az Olai malom alatt a Zala parton, a hova a víz kivetette. A megindított nyomozat után megállapították, hogy Hoffmanné eltűnése napján a Zala-ba ölte magát, mert büntető eljárás volt ellene s annak következményétől igen félt.

Megszökött toloncok. A csáktornyai toloncház falát felbontották s a toloncház három lakója: Weisz (Peterson) Ottó állítólag hamburgi illetőségű tolonc, Egri Zoltán szabadkai illetőségű 23 éves asztalos segéd, Kollár József 37 éves virjei illetőségű tolonc onnan megszöktek. A megszökött toloncok nyomozását a csáktornyai járás főszolgabirója elrendelte.

Öngyilkosság. Golubics Julesa 27 éves eselédleány Nagykanizsán háziasszonyának távollétében szeptember 27-én reggel marólugot ivott. Azonban otthon mégsem akart meghalni s mindjárt a reggeli órákban egy nőismerőséhez ment, akinél egész napon át ottmaradt; betegnek mondta magát, tényleg azonban a marólug hatása alatt kintódott. Este 9 óra után kedvese kíséretében haza ment, de alig volt egyegyed óráig otthon, iszonyu kínok között meghalt. A megejtett rendőrorvosi boncolás kiderítette, hogy a szerencsétlen leány halálát lugkó mérgezés okozta.

Póru jár. Gömböly József a kanász mester-séget gyakorolta Göcsej valamelyik falujában. Ritkaság számba menő esemény volt, hogy bejött a városba, mert megtalálta a maga kis falujában mindazt, a mire szüksége volt. A minap mégis elhatározta magát a bejövételre. Hogy egyedül ne jöjjön, 2 malacot hajtott magával, a miket itt értékesített. A nyert pénzen ruhát vett, azután betért egy kiskorcsmába egy kis sziverősítőre. Ebből annyit talált bevenni, hogy megrészegetett. S a mint így ittas fővel hazafelé bandukolt, az uton lefeküdt és elaludt. Ez alatt valaki ellopta az ujonnan vett ruhát.

Szólótolvajlás. Naponkint hallatszanak panaszok, hogy egyesek szőlőjét megdézsmálják s kisebb — nagyobb kárt tesznek azokban. A minap sikerült egy ilyen szőlőtolvajt Völker Dezső helybeli mészáros tanonc személyében kinyomozni, a kit átadtak a hatóságnak, hol valószínűleg megtanítyják majd arra, hogy a másét békességben kell hagyni.

Talált tárgyak. F. évi június havában a város területén egy nikkal órát, mult hó 29-én pedig egy zsebkést találtak és átadták a rendőrségnek, ahol jogos tulajdonosa a hivatalos órák alatt átveheti.

Állategészségügy. A földmivelségi miniszter részéről kibocsátott kimutatás szerint szeptember 27-én vármegyénk területén előfordult 2 községben lépfene, 2 községben veszettség, 49 községben ragadós száj- és körömfájás, 4 községben ivarszervi hólyagos kiütés, 2 községben rühkór, 21 községben sertésorbánc, 47 községben sertésvész.

A Kert, a kertészet összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap, f. évi 19 számának tartalma: konyhakertészet, gyümölcsészet, díszkertészet, tárca, baromfiak, méhészet, közletről és távolról, faiskola, gyógy- és iparnövények, világsemlé, hírek, apró szakközlemények. Előfizetési ára a havonként kétszer megjelenő szaklapnak egy évre 6 K, kertészek részére 4 K. Előfizethetni a lap kiadóhivatalában Budapesten, VII., Rottenbiller-utca 33. sz. a.

Közgazdaság.

Pacsai tenyészállatdíjazás 1903. szeptember 26-án igen kedvező időben és kedvező eredmény-nyel tartott meg.

Felhajtás: 300 db tenyészállat — jobbára tehén és növendék marha. Ezenkívül összepontostva volt minden, a járás területén köztenyészítésre szánt községi bika. Az egyik bíráló bizottság id. Nyáry Kálmán elnöklete alatt a következő tagokból állt: Balthaus Ottó tenyészfelügyelő, Elek Ernő, Bakó Gyula, ifj. Jerffy Adolf, Umszuncz Lajos és Lacher József állatorvos. A második bizottság id. Jerffy Adolf elnöklete alatt Galobits Lajos, Szentmihályi Dezső, Majer Ottó törvényh. állatorvos, ifj. Thassy Imre és ifj. Voigt Éde g. e. titkárból állott, mely bizottságok szorgalmatos működés után a következőképpen ítélték.

Rendelkezésre állott 350 K állami, 50 K gazd. egyesületi díj és 280 K gazdaköri és e gazdaköri tagok által gyűjtött díjak — összesen 680 K értékben. Kiosztott 600 K és néhány oklevél.

A tehenek és üszök csoportjában mint első kitüntetést kapta — díszoklevelet — Paraicz Imra zalaszentmihályi lakos; az első pénzdíjat 50 K Bali Gyógy alsóháthóti lakos, II. pénzdíjat 30 K Rádi István felsőrajki lakos, III. pénzdíjat 20 K Kámán Ferenc bókaházi lakos, IV. pénzdíjat 10 K Egyed Mihály dióskáli lakos, V. pénzdíjat 10 K Nagy Imre felsőháthóti lakos, VI. pénzdíjat 10 K Mándics Bálint felsőháthóti lakos, a VII., VIII., IX., X., XI., XII., XIII. díjat a 5 K jobbára felsőrajki, szentmihályi és dióskáli lakosok nyerték.

Az 1—3 éves üszök csoportjában nyerte az I. díjat 40 K Takács György háthóti lakos, II. díjat 25 K Ujlaki György tilaji lakos, III. díjat 10 K Takács Sándor kapornaki lakos, IV. díjat 10 K Szabó János bókaházi lakos, V. díjat 10 K Kardos József pótrétei lakos, VI., VII., VIII., IX., X. díjat a 5 K háthóti és pótrétei lakosok nyerték.

Választott üszőborjak csoportjában I. állam díjat 30 K-át Kustány Ferenc pölöskei lakos. II. díjat 15 K-át Weisz Miksa felsőrajki lakos. III. díjat 10 K-át Kiss György szentmihályi lakos; IV., V. és VI. díjat a 5 K felsőrajki és pótrétei lakosok nyerték.

Választott bikaborjak csoportjában az I. díjat 30 K Paraicz Imre szentmihályi lakosnak bikaborjuja; a többi díj nem adatott ki e csoportban.

Tenyészbikák csoportjában; az I-díj nem adatott ki; a II-ik díjat 40 K-át Horváth Mihály szentmihályi lakos. III. díjat 20 K-át Kovács Imre padári lakos. IV. díjat 10 K-át Rosenberger Bernát háthóti lakos „Báró“ nevű bikája.

Községi bikák gondozói közt szétosztott 5 első díj a 15 K, az alsórajki, szentpéteruri, bókaházi, pölöskei és dióskáli községi bikák gondozói közt; 7 második díj a 10 K. Sándorháza, Misefa, Igricz, Pótréte, Felsőháthó, Zalapáti és Pacsatúttós bikáinak gondozói közt. Ezenkívül okleveleket kaptak I. Alsórajk 2 bikájáért. II. Szentpéterur. III. Bókaháza. IV. Pölöske és Dióskál.

Collectiv kiállításokért oklevelet nyertek Skublies örökösök szentmihályi lakosok (5 darabból álló szilaj esop.). Bottka János ur 16 darabból álló bonyhádi jellegű csoport, Bakó Gyula 7 darabból álló tejelő jelleggel bíró csoport, Perez József dícsérettel lett a kilimáni bika jó gondozásáért kitüntetve és Geröly József állomás főnök üszőjéért dícséretet kapott.

A díjazás kihirdetése és kiosztása után Bosnyák Géza gazdaköri elnök szép beszéddel üdvözölte a kitüntetett kisgazdákat és a megjelent nagykanizsai gazdaköri tagokat, a gazdasági egyesület kiküldött titkáráját és megköszönte a részvételt és a szép eredményt, a melyből látni a fokozatos haladást és a vidéki tenyésztés fellendülését.

Buzdító beszéddel zárta be a díjazást. Az egybegyűlt gazdaközönség ezután a nagyvendéglőben Biri Sándor keszthelyi hangmester gyűjtő régi nótái mellett, melyek a jelenben uralkodó politikai hangulathoz alakultak, kellemes órákat töltött és az elért sikerrel meglegedve távozott.

Hogy ősi szokás szerint a közebednél nem hiányoztak a felszólalások és bucsupoharak, az magától értetődik.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként

búza	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
rozsa	»	7.—	7-05
árpa	»	5-50	5-60
zab	»	5-50	5-80
fehértab	»	5-10	5-20
bükköny	»	7.—	7-50
tarkabab	»	5-50	6.—

Nyilt-tér.*) FIGYELMEZTETÉS.

Értesülvén, hogy Salamon Imre töllös pusztai társbérlem a gazdaság részére nagyobb mérvű bevásárlásokat fogantatott és a közös gazdaságból eladásokat teljesít, ugyanazért tekintettel arra, hogy a társas szerződés értelmében 200 koronát meghaladó eladások és bevásárlások csak közös beleegyezéssel fogantatottak, felhívom a t. közönséget, hogy ily adás-vételektől tartózkodjék, mert én semminemű szavatosságot ezen ügyletek lebonyolításáért nem válllok.

ENGEL PÁL
töllői társbérlem.

Nyilatkozat.

Engel Pál által töllői társbérlem minőségben a »Zalamegye« 39. számának Nyilt-tér rovatában »Figyelmeztetés« címen közzétett közleményre az igazság érdekében s a közönség tájékoztatására kijelentem, hogy Engel Pál Töllösön csak lehetne társbérlem, ha szerződéses kötelezettségének eleget tett volna, de mint szerződészegő, csak árkon kívüli hegymester, kinek semminemű rendelkezési joga nincs s figyelmeztetése nem egyéb, mint boszantásomra irányuló éretlen hengegés.

Salamon Imre
töllői bérlem.

Idült torok- és
gégefőhurutnál fényesen bevált a
Rohitsi „STYRIA”-
FORRÁS
gargalizáló viznek.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Hosszabb ideig él,

aki egy adag

Vitafer

(ausztráliai fürdő) tesz fürdővizébe.

A „Vitafer” szenzációs fürdő pótlék, elsőrangú orvosoktól elismerve.

A „Vitafer” erősíti a testet, élénkíti a vérkeringést, erősíti az idegeket, meghosszabbítja az életet.

Egy eredeti csomag Vitafer 12 fürdőszhez 2 frt. 50 kr. 4 fürdőszhez 1 frt. mintacsomag egy fürdőszhez 30 kr.

„Vitafer-szappan” (hasonló összetételű, mint a fürdő pótlék), darabja 50 kr.

A test egy pár fürdő után, vagy pedig a szappannal megmosva, vakítóan szép és fehér lesz. Szétküldés postai utánvétellel vagy pedig az összegnek portóval együtt (levélbélyegekben is) előleges beküldése mellett.

„VITAFER”-Raktár Bécs, I. k. Graben 15., és Habsburggasse 1.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.
Társzerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

Grófi kelegye

van munkában; nem-
sokára látható lesz a
kirakatban,
Szives megtekintésre
ajánljuk.

Schütz S. és Fia.

Vértisztító-tea

Vilhelm Ferenc gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító Neunkirchenben, Alsó-Ausztria.

Hogy kétségtelenül szükség volt egy jó és hatásos vértisztító tea-ra, azt bizonyítja egy ilyen szernek előállítására történt számtalan kísérlet. Vilhelm Ferenc gyógyszerésznek szakismeretei alapján sikerült ilyen vértisztító teát a leghatásosabb alkatrészekből összeállítani; teájában nem kevesebb 30 különböző alkatrész van, mely különös eljárással állítható elő.

Ezen tea hatásáról osztrák és köszvény-nél számos gyógyult köszönőlevele tanuszkodik. Csak gróf Butschin Streitfeld grófné, alezredesné köszönőlevelére utalunk.

Kapható Franz Wilhelm, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállítónál Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszerárakban és drogueriákban.

1 csomag 2 K a raktárból, 1 posta küldemény 15 csomag 24 K bérmentve az osztrák magyar monarchia posta állomásaira.

A t. hölgyközönség figyelmébe!
Üzlet áthelyezés miatt mélyen
leszállított árak!

1000-nél több maradék!

Számos látogatást kérve
kiváló tisztelettel

REISINGER és EISNER.

ad. 9552/tkv. 1903.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Magyar jelzálog hitelbank végrehajthatónak Ebnerdt Károly végrehajtást szenvedő ellen az árverés 1000 K tőke követelés, ennek 1903. évi április 3-tól járó 6% kamatai, összesen 81 K 30 f eddigi, valamint 75 K 42 f árverés fogantatási költség kielégítése végett a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a páczodi 24. számú tjkvben + 31/b hrszám alatt Ebnerdt Károly tulajdonul felvett ingatlanra 1000 korona ezennel megállapított kikiáltási árban az árverés elrendeltetik és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1903. évi október hó 24-ik napjának d. e. 10 órájkor Zalaövön a község házában megtartandó nyilvános árverésen a beígért 233 koronán alul eladatni nem fognak.

Árverezni szándékoznak tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -át, vagyis 100 K-t készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 48. § alatt jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.
Zalaegerszeg, 1903. évi szeptember 16-án.

Rutich, kir. tvszéki bíró.

Amerika.

Indulás Havre-ből minden szombat. Utjegyek a

francia vonalánál.

Jó és olcsó átszállítás. Kötőnő ellátás borral és likőrrel. Bővebb felvilágosítást ingyen ad a

francia vonal.

Bécs, IV. Weyringergasse No 8.

Földhítel kölcsön

közvetítő hivatal Budapest VIII. ker. Rákóczy-utca 2. földbirtokra amortizációs kölcsönt közvetít 3 1/2 % -tól kezdve 30, 40, 50 és 60 évre. Esetleg már fennálló drágább kölcsön konvertálható.

Megbízatást a hivatal minden előleges költség nélkül vállal.

Epilepsia.

Aki nyavalyatörésben, görcsökben és más idegbetegségben szenved, kérjen arról füzetet. Kapható ez a füzet ingyen és bérmentve a „Hattyu” gyógyszerárakból Frankfurt a. M.

A nagyérdemű hölgyközönség szíves tudomására adjuk, hogy bevásárlási utunkról visszatérünk és minden raktárunkban vezetett cikkekből

óriási raktárt rendeztünk be.

Kérjük raktárunk szíves megtekintését.

Tisztelettel

Weiser és Pollák.

Kávé és tea első kézből,

vagyis egyenesen a termelőtől, ennek következtében teljes jótállás valódi, hamisítatlan minőségért a képzeltet legolcsóbb árak mellett.

Több mint 100.000 holdas **Jávazigeti birtokunk** a legrendszeresebb módon kezelik, kávéfajtáink igen zamatosak és kitűnő minőségűek. Saját védjegyük Jáva flor.

Kávé.

Jáva flor legfinomabb 4³/₄ kiló frt 6.65
 Jáva flor finom 4³/₄ kiló frt 5.90
 Jávabrazil keverék 4³/₄ kiló frt 5.45
 Vám és bérmentve minden postaállomáshoz szállítva. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

TURK és társa

Jávazigeti nagybirtokosok

Saját termésű kávé és tea eladás —
 Trieszt via dell' acquedotto 38.

**Pénzt,
sok pénzt,**

havonként 1000 koronáig kérésre mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül.

Küldje be címét E 473 jellege alatt a következő címre: **Annoncen-Abteilung des „Merkur“ Mannheim, Meerfeldstr.**

Műkályhák

Kitüntetve az ezredéves orsz. kiállításon.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek és a magas arisztokráciának becses tudomására hozni, hogy itt **Zalaegerszegen, Ujváros-utca 23. sz.** saját házhelyiségemben levő műkályha készítő telepemem és díszesen berendezett raktáramon minden, a mai kor- és divat kívánalmainak teljesen megfelelő s nagy választékú kályhát készletben tartok a legújabb **„Secession, Barok és Empire“** rendszerű díszes kiállítási kályhákat; s ezenkívül egyszerűbb és szemes kályhákat, virágdedényeket és épület díszítőmennyeket, melyeknek úgy a díszes kiállításáért, valamint a szilárdságáért kezeskedem és a legjutányosabb árban számítom.

Szíves megrendeléseit várva kiváló tisztelettel maradok

Németh Gábor

agyag-, dísz- és műkályha készítő
 Zalaegerszeg, Ujváros-utca 23.

Szőlővesszők és szőlőoltványok eladása.

Az állami szőlőtelepeken termelt szőlővesszők és szőlőoltványok kizárólag hazai szőlőbirtokosoknak a következő árakon adtnak el:

a) Amerikai fajtájú szőlővesszők:

I. osztályú sima vesszők ezre 12 K, II. oszt. sima vesszők ezre 6 K, I. oszt. gyökeres vesszők ezre 24 K, II. oszt. gyökeres vesszők ezre 12 K.

b) Európai fajtájú szőlővesszők:

1. **Bortermő fajták:** I. oszt. sima vesszők ezre 6 K, II. oszt. sima vesszők ezre 3 K, I. oszt. gyökeres vesszők ezre 12 K, II. oszt. gyökeres vesszők ezre 6 K.

2. **Csemegefajták:** I. oszt. sima vesszők ezre 10 K, II. oszt. sima vesszők ezre 5 K, I. oszt. gyökeres vesszők ezre 20 K, II. oszt. gyökeres vesszők ezre 10 K.

3. **Európai szőlőfajgyűjtemény:** I. oszt. sima vesszők ezre 30 K, II. oszt. sima vesszők ezre 15 K.

c) Szőlőoltványok:

Gyökeres fás szőlőoltványok ezre 200 K, sima zöld szőlőoltványok ezre 100 K.

Csomagolásért, még pedig a szőlőoltványoknál ezrenként 2 K s a szőlővesszőknél ezrenként 1 K 20 f a szőlővessző és szőlőoltvány-üzleti szokások értelmében külön számíttatik.

Ezer darabnál kisebb szállítmányoktól az ezer darabnak megfelelő csomagolási költség számíttatik.

Mind a szőlővesszőknek, mind a szőlőoltványoknak a feladó vasuti állomásig való szállítási költsége az eladási árakban benn foglaltatik. A vasuti vitelbék azonban a vevőt terhelik s e végből a küldemények bérmentetlenül adtnak fel a vasútra.

Mind az eladási árak, mind a csomagolási költségek utánvétel után szedetnek be. A telepeken közvetlenül átvett szőlővesszők és szőlőoltványok ára az átvétel alkalmával bélyegmentes ellennyugtatóval melletten közvetlenül a telep házi pénztárába fizetendő.

Ha a vevő a telepeken közvetlenül átvett szőlővesszők és szőlőoltványok becsomagolását nem kívánja, csomagolási költség nem számíttatik.

Mindazok, akik az állami szőlőtelepekről szőlővesszőket vagy szőlőoltványokat óhajtanak szerezni s vételajánlataikat a kívánt szőlővesszők és oltványok fajta, minőség és mennyiség szerinti megjelölése és a kiültetés helyének, úgyszintén

a szállításra vonatkozó adatoknak (az átvető neve, rendeltetési hely, vasuti vagy gőzhajózás) pontos feltüntetésével *legkésőbb f. évi november 30-ig* azon kerületi szőlészeti és borászati felügyelőhöz illetőleg vincellér iskolai igazgatóság-hoz tartoznak benyújtani, akiknek vagy amely igazgatóságnak szőlészeti és borászati felügyelői kerületében a felújítandó vagy szőlővel beültetendő terület fekszik.

(Zalavármegyében a csáktornyai, alsólendvai, kanizsai, letenyei és novai járásokból Ulicsny Károly szőlészeti és borászati felügyelőhöz Csáktornytúrján, a tapolczai, sümegi, zalaszentgróti, keszthelyi, zalaegerszegi és pacsai járásokból Tuss Antal vincellériskolai igazgatósághoz Tapolcán.)

Egy ajánlattevőnek, habár több fajtából és esetleg több telepről kívánna is — 20.000 db sima vagy 10.000 darab gyökeres szőlővesszőnél vagy 8000 darab szőlőoltványnál több nem szolgáltatható ki.

A vételajánlatot tevők arról, hogy vételajánlataik teljesítésére mennyiben számíthatnak, az illető kerületi felügyelő vagy vincellériskolai igazgatótól közvetlenül értesíttetnek.

A szőlővesszők és szőlőoltványok megküldése a vételre ajánlkozók kívánságához képest ősszel vagy tavasszal történik. Azoknak, akik az elküldés idejére nézve kívánságaikat nem nyilvánítják, a szőlővesszők és szőlőoltványok tavasszal küldetnek meg.

Az elküldésről a vételajánlatokat tevők vagy megbizottaik a feladás napján külön levelekben értesíttetnek, amihez egy válaszlappal is csatolattatik a küldemény hiánytalanul és kifogás nélkül való átvételének elismerésére illetőleg az esetleges kifogások megtételére és megfelelően kitöltve és aláírva, legkésőbb 3 nap alatt beküldendő, mert későbbi felszólalás nem vehető figyelembe.

Földművelésügyi Ministerium.

Imakönyvek és rituáliák

a közelgő ünnepekre
 legolcsóbb áron kaphatók

Neubrunn Gábor

könyvtár- és könyvkötőnél.

Schicht-szappan

„szarvas“

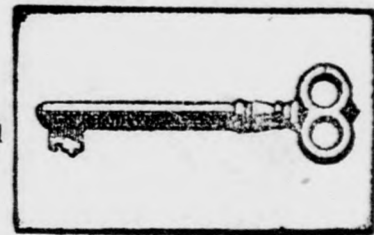
vagy

„kulcs“

Jegygyel

legjobb, legkladósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

!! **Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.** !!

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Legkedveltebb, legkötelesebb
arctisztító és szépitő szerek: **AKÁCIA**

GRÉME 2 kor.
-PUDER 1
-SZAPPAN 1

Főraktár: **KORONA GYÓGYSZERTÁR**
BUDAPEST, CALVIN-TÉR.
Törvényesen védve.

ELSŐ MAGYAR
Gazdasági
GÉPGYÁR
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.

2500 Ft. részlet 100 000 Ft. kifizetés g. gép használatában.

Külön **BEKÖRÖLTÉLÉSI**
KÖLÖN BEKÖRÖLTÉLÉSI
Külön árjegyzéket lapra és bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Helmegye kénes hővizei gyógyfürdő, párában gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürőkkel, pompás ásványvíz-uszodákkal, kő- és kádifürdőkkel.
200 kényelmes lakószobával.
Prospektus kívánatra lapra és bérmentve.

KATZER
szücszmester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.

Szűrmesével az egész világon elterjedtek és elsőrangúak.

GUMMI
HALHÓLYAG
tucsátja 2, 4., 6., 8, 10 kor. és feljebb, a világ legjobbjai, titoktartás mellett, utánvétellel, vagy a pénz előzetes bekiütése után küldi a szakma legjobb rangú orvosa: **REIF J.** specialista. Bécs, Brandenburgerstr. 3. Árjegyzék lapra.

Modern
BUTOR.
Őriási választék
háló-, ebédli-, szalon- és úri-szoba-butorokban.
Olcsóbb mint bárhol
NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV., Keckeméti-utca 6. sz. I.

CZIMEK bármely országból és szakmából, ajánlatok eset-küldésére és üd. üzemeltetéseket illetően céljából (postadíj jótállással)
ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimredájában
Budapest, V., Hádor-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

A torok, tüdő, száj és fogak legjobb védője az **OSAN**
Feltalálja az eddig ismeretlenségek fogszívókat.
OSAN-szájvíz-essencia 1 88 kr., OSAN-fogpor 1 48 kr.
Cserny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb szépitő-ször 1 1/2 ft. Hához beleszámolva 80 kr.
RÓZSATEJ a legjobb és legkedveltebb szépitő-ször 1 1/2 ft. Hához beleszámolva 80 kr.
Fritsch Ferd. féle Napraforgó-szappan 1 50 és 35 kr.
Sanningene a legjobb és legkedveltebb szépitő-ször 1 1/2 ft. Hához beleszámolva 80 kr.
Prospektus lapra és bérmentve küld:
Cserny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Küldetve London, Páris, Brüsszel, Konstantinápoly stb.
Raktáron gyógyszárakban, illatszertárakban stb.

RÖSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.
ALAPITTATOTT 1853.
Nyilvános polgári iskola 10-14 éves ifjak részére. — Feljebb kereskedelmi iskola 14-18 éves ifjak részére. — Nevelési internátus bennlakó növendékek részére. Bizonyítványai államér. énysek és az egyetemes önkéntességre jogosítanak. — Bővebb felvilágosítást ingyen ad.
Röser János, igazgató.

INTERNATIONAL
SZÖRVEZTŐ
néhányszor használat után az arcáról és kezeiről a szort eltávolítja. Egy tégely 8 kr.
Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerész
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Toilette-titkok” ingyen.
MI helybeliek BUDAPESTEN a **NEW-YORK**
KÁVÉHAZBAN
(Erzsébet-körut 9-11. szám)
találkozunk.

SANTALEGGER
Fizetendő árúkat orvosilag ajánlott szor. Ára 3 korona.
HÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körut 17.

Használjon Kerpel-féle
KÉZFINOMÍTÓ
szappant, mely minden kezét 3 nap alatt simit, fehérit, szépit. 1 üveg 80 fillér. Postán 4 üveget bérmentve küld.
KERPEL gyógyszerész
Budapest, V., Lipót-körut 23.

A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.
300 koronától kezdve ad törlesztéses záloglevél-kölcsönöket, melyek után teljes közpénzfizetéssel:
50 évre a tőke évi 5.70%-a
33 1/2 : : : 6.50%-a
22 : : : 8.00%-a
15 : : : 9.80%-a
2 1/2-3% törlesztéssel:
50 évre a tőke évi 5.20%-a
34 : : : 6.00%-a
25 : : : 7.00%-a
15 : : : 8.40%-a
fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

Képviselők kerestetnek.

A monarchia egyedüli különleges üzletét, a német Grammophon-részvénytársaság
Grammophon lemezeit, tüit és hozzátartozó részeit ajánlja a nagyközönségnek készpénzfizetés mellett és részletfizetésre
Weiss H. és Társa Budapest, Károly-körut 2.

As Orsz. Gazd. Munkás- és Családsegély-pénztárt ajánljuk jó indulatába. Ismertesse ezt az intézményt a nép körében. Biztosítsa családait ezen segély-pénztárnál.

Aki egy csésze jó teát akar inni, kérje mindenütt a világ legfinomabb és legjobb teáját és ez az
INDRA TEA.
Kína, India és Ceylon legfinomabb teáinak keveréke. Valódi csak eredeti dobozokban kapható. Raktárak a plakátokon olvashatók.

TÖLGYFA ELADÁS.
A csáktornyai uradalomban — Muraközben —
300 db östölgyfa
fog eladásra kerülni.
Az erre vonatkozó zárt offertok
f. évi október hó 8-ig
benyújtandók.
Csáktornya.
KAYSER LAJOS
grófi titkár.

PURGO
A leggyengébb kitűző
még cseccsenésűk is adható,
25 cztükörkára 1. korona.

Készletfelfrítási
SERENIT
A legújabb
BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRUT 22. SZÁM.
Főosztály: Dr. Kovács J. orvos.
Zsófia utca 2. sz. 2. em.

Könyvnyomtatás ellen legsikeresebb
a **REPARATOR**
1. díjazás 1. korona.
Főraktár: KÖRÖNYI GYÖGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.
110,000 sorsjegy,
55,000 nyeremény.
Nyeremények összege
14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a megy. líra. szét. osztályosorsjáték főfelhatalmított helye
BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
Mindenki megfizethető! Blózkénység! Kiváló saarencia!

Ha őszül a haja,
használja a
"Stella"
vizet, mely nem fest, hanem a
haj eredeti színét adja vissza.
Üvegje 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyyszerüzlet, 6 cs. és kir.
fensége József fők. udvari szállítója
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

PURGO
Angol, francia, magyar és
német egyetemes bankok által
kiadott és a jövőre, mint a
legbiztosabb használt.

HENOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérgyógyítás biztos gyógymódja: asztma, szék-,
gyomor-, ideg- és borbély, az éhínség, elmezavar ellen.
E gyógymód megalkotója:
Dr. KOVÁCS J. főorvos, orvos
BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRUT 16. L. EM.

Megjelent az új **X^{es}** számú
YOST MODELJE
ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
KÉZBEN PROSPECTUST A
YOST IRÓGÉP RÉSZÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, NEW-YORK PALOTA.

Remek és olcsó fényképek készítenek
RIVOLI
fényképezési és festészet műtermében
BUDAPEST, VI. KER., KEREPESI-UT 30. SZÁM.
!!! Régi kis képek után is sikerült megnyitások !!!

Hirdetéseket, reklámokat szakse-
rtien, pontosan és legolcsóbban közöllet
az összes bel- és külföldi lapokban,
valamint naptárakban az
ALTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői
osztályán.
Budapest, VII., Erzsébet-körut 54.
Tulajdonos: **Leopold Gyula** szerkesztő.

Hôtel PÁRIS szálloda
Szállodás: **SIMON PÁL**
BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRUT 25. SZÁM.
100 szoba 1 főtől felfelé kiszolgálással együtt.
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és söröző-
nok a házban. Villamos vasúti megállóhely
az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHÉK VILMOS
elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház.
Étvégyszerek, hányinger, fejfá-
jás, gyomorbajok ellen csodáshatású a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
Ára 2 korona. Póztán 6 üveg bórmentva.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára.
BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MINSZA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hegyház).
Kifünő hegyi fekvésben, pormentes és szélétől védett, 200 kilo-
méternél több jól épült, regényes hegyi utak. Szigorúan indivi-
dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
botegyszobák higiénikusan a legtökéletesebben vannak beren-
dezve. Kifünő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész évben át-
nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál.
a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

Jegyzék
az 1903. évi őszi árverésen a bábolnai
simmentháli szarvasmarha-tenyészetből
eladásra kerülő tenyészbikákról.

Az árverésen, mely 1903. évi október hó 20-án
délután 1 órakor a bábolnai m. kir. állami ménese-
birtok kisbábolnai majorjában fog megtartatni,
eladásra kerül a bábolnai simmentháli szarvas-
marha tenyészetből 14 darab 1¹/₄—1³/₄ éves,
tuberkulinra nem reagált tenyészbika.

Az árverés napján, előzetes bejelentésre, a t.
vásárló közönség rendelkezésére kocsik fognak
állani a m. kir. államasutak **ácsi** és a déli
vasut **nagyigmándi** állomásain. A bejelen-
tések a bábolnai m. kir. állami ménesebirtok
igazgatóságához Bábolnára (posta, táviró- és táv-
beszélő állomás) intézendők.

ÁRVERÉSI FELTÉTELEK:

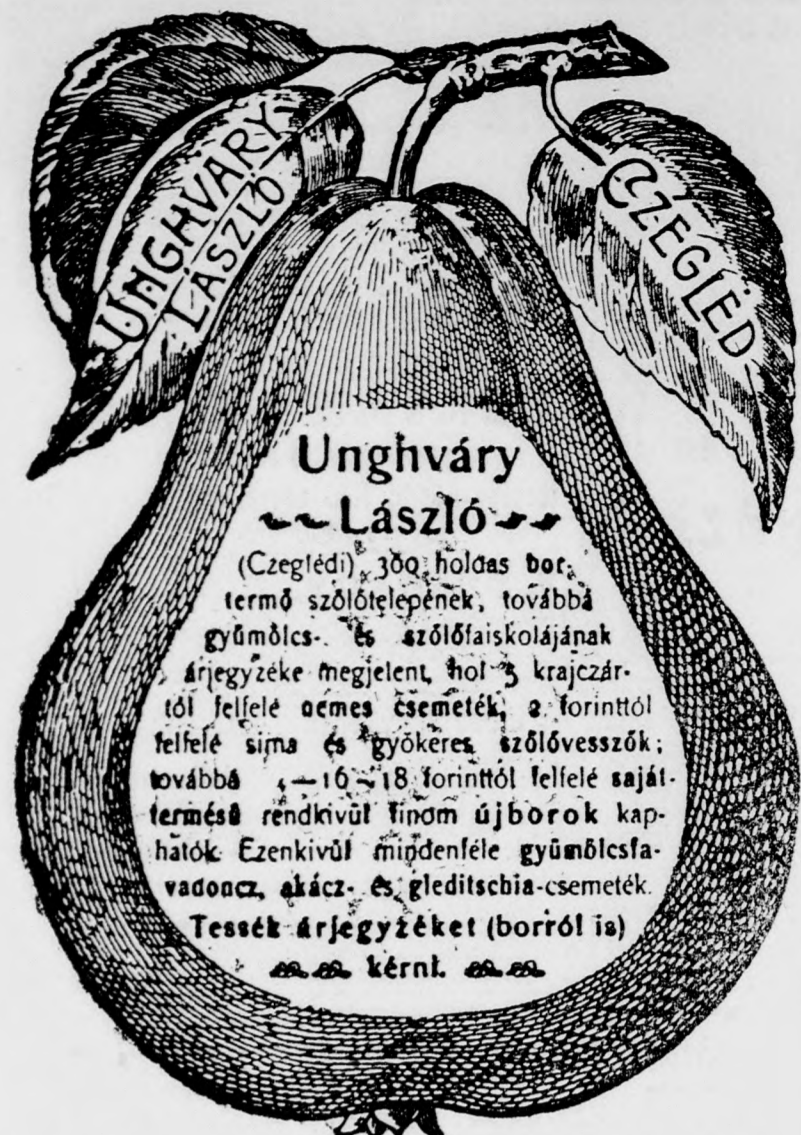
1. Az árígéret minimális tétele 10 korona.
2. A vételár után esedékes bélyegilleték vevőt terheli.
3. Vevő minden megvett állat után négy korona farkpénzt fizet.
4. A ménesebirtok igazgatósága az eladott tenyészállatok után a vevőnek kedvezményes szállítási díjtételre jogosító igazolványt szolgáltat és kívánatra a tenyészállat szállításához vevő költségére kísért rendel.
5. A megvett állat az árverés után a vevő veszélyére tíz napig díjmentesen a ménesebirtok-
ban hagyható. A tíz nap letelte után a kiszol-
gáltatott takarmány értékét vevő az uradalom-
nak megtéríteni tartozik.
6. Minden megvett tenyészállatról vevő törzs-
könyvi kivonatot s a legutóbbi tuberkulin keze-
lés eredményét feltüntető kimutatást kap; ezen
kimutatásból vevő meggyőződést szerezhet arról,
hogy az eladásra kerülő állat gömőkórral (tuber-
kulózis) fertőzve nincsen. Ezért semmiféle későbbi
tuberkulin reakcióért vagy gömőkórós (gyöngy-
kór stb) megbetegedésért a ménesebirtok igaz-
gatósága szavatosságot egyáltalán nem vállal.

ORVOS-
sorsjáték
Már 1 koronáért 50.000 korona nyerhető.
Budapest, IV., Váci-utca 17.

Fő-nyeremény 50.000 korona értékben.
Egy sorsjegy ára 1 korona.

Miután a huzást már október elején megtartjuk és a sorsjegyek nagy kelendőségnek örvendenek, ennél fogva tisztelettel kérjük, hogy a sorsjegyek bevásárlásával ne tessenek késni, hanem nagybecsű megrendelését szíveskedjék lehetőleg azonnal elintézni, mert a huzás már **folyó évi október hó 10-én lesz.**

Orvos-sorsjáték központi irodája:
Budapest, IV., Váci-utca 17. a.

Hitelt nyujtok
 1—2—3 évre (kamat nélkül) városok, községek, megyék, vízszabályzó társulatok, mérnöki hivatalok, szövetkezetek, nagyobb uradalmak s más hitelképes testületeknek. A hitelnyújtás szőlővesszőre és borra nem vonatkozik.

Ezen cognacnak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az alább nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgáltassa.

Ajánlva első rendű orvosi tekintélyektől. Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében) ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 korona, fél üvegé 2 korona 60 fillér. Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő: **Sattler József, Nagykanizsán.**

A cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott élelmezési és élvezeti cikkek vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt.

Alapított 1878 évben. **Kitüntette az ezredéves kiállításon 1896.**

Alulírott vagyok bátor a t. közönség szíves tudomására hozni, hogy az **Ujváros-utca 24. sz.** alatti raktáramban készletben tartok minden, a legújabb styl és színben saját műhelyemben készült

cserep kályhakat, kőszén-, fa-, coaks stb. tüzelésre, töltő- és szabályozható, huzamosan égő kályhakat, öntött vas vagy samotte betéttel, ugy szinte cseléd lakhoz szükséges egyszerű szemes kályhakat, csinos kivitelben s jutányos ár mellett.

Elvállalom továbbá bármiféle rajz és szín szerinti kályhák, kandallók, takaréktűzhelyek, kerti állványok, virágvázák stb. elkészítését.

Javításokat a legnagyobb gonddal eszközöltetek s jutányosan számítok.

Szíves megkeresést kérve maradtam tisztelettel

PITTERMANN ISTVÁN
 agyag kályha készítő.

57599. szám/1903.

Kereskedelemügyi m. kir. Minister.

Hirdetmény.

A pozsony—varasdi állami közut 222—223. km. szakaszán újból építendő 54. számú muraszerdahelyi Murahid alépítményének és az avval kapcsolatos munkálatoknak végrehajtását **66.202 korona 88 fillér összeg erejéig engedélyeztem.**

A fentemlített munkálatok kivitelének biztosítása céljából az **1903. évi október hó 15-ik napjának délelőtti 10 órájára** a zalaegerszegi m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

A versenyezni óhajtokat felhivom, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a fent kitűzött időig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezetteket figyelembe nem fogom venni.

Az ajánlathoz 3.300 korona értékű bántpénznek az állampénztárnál (adóhivatalnál) történt letételét igazoló nyugta csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthető.

Kelt Budapesten, 1903. évi szeptember havában.

Kereskedelemügyi m. kir. Minister.

Fernolendt

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ.

cipő fénymáz, a világ legjobb fénymáza és **Glanzcrème** világos cipők számára legszébb fényt adnak és megtartják a színt **állandóan**. Sárga vagy barna bőrből készült foltos cipők **Lyosin** alkalmazásával egész új szint kapnak.

Alapított 1812.-ben. **Gyárraktár Bécsben I. Schulerstrasse 12.** Mindenütt kapható.

Gyomorbetegeknek,

akik meghűlés, gyomortúlterhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhideg vagy meleg eledlek, vagy szabálytalan életmód folytán gyomorbajban, gyomorkatharusban, gyomorfájdalomban nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

Ullrich Hubert-féle

növény bor.

Kitűnő gyógyerejűnek talált növényekből jó borral vegyítve készül, erősíti az ember gyomorszerveit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképződésre.

Ezen bornak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint főfájás, felbőfőzés, gyomorégés, melyek idült gyomorbajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.

Szorulás, kólikafájdalmak, szívverés, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnik.

Halvány, aszott kinézés, vérihiány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, amelyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő irat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerárakban Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Kőrmend, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Devecser, Kisczell, Muraszombat, Bellatincz, Marczali, Tapoleza, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Németujvár, Szentgothárd, Óriszentpéter, Alsólendva, Muraszerdahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádasd, Vaspör, Szőcz, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszentlászló, Boba, Középbisztricie, Pincez, Páka, Ujudvar, Nagyrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyirád, Ajka gyógyszerárakban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész Osztrák-Magyar monarchiában a gyógyszerárakban.

Utánzatoktól óvakodni kell

és csak

Ullrich Hubert-féle növ. bor

kérendő.

A zalaegerszegi gyógyszerárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.